

คู่มือการปฏิบัติงาน
ด้านการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

(สำหรับผู้รับบริการหรือผู้มาติดต่อ)

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลบัวสลี
อำเภอแม่ล้าว จังหวัดเชียงราย

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานเล่มนี้ เป็นเอกสารของทางหน่วยงาน ซึ่งได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการจัดระบบงานให้ง่ายต่อการปฏิบัติ ซึ่งได้รวมรวมความรู้เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ขั้นตอนการจัดเก็บภาษี การประเมินภาษี การรับชำระภาษี เปี้ยปรับและเงินเพิ่ม กรณีชำระเกินกำหนดระยะเวลา การคืนเงินภาษี การอุทธรณ์การประเมินภาษี แนวทางการบังคับภาษีค้างชำระ เป็นต้น

งานพัฒนาและจัดเก็บรายได้

องค์กรบริหารส่วนตำบลบัวสลี

สารบัญ

ลำดับที่	เรื่อง	หน้า
1.	ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษี	1
2.	ทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษี	1
3.	ฐานภาษี	2
4.	ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินสิ่งปลูกสร้าง หรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นห้องชุด	2
5.	ผู้มีหน้าที่เสียภาษี	2
6.	การแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี	2
7.	หน้าที่และอำนาจของพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี	2-3
8.	ขั้นตอนและวิธีการจัดเก็บ	3-4
9.	แผนผัง	5
10.	ช่องทางการให้บริการ	5

ภาคผนวก

- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. ทรัพย์สินที่ต้องเสียภาษี คือ ที่ดิน หรือสิ่งปลูกสร้าง

1.1 ที่ดิน หมายความว่า

พื้นดิน รวมถึงพื้นที่ที่เป็นกฎหมายหรือมีน้ำด้วย (แม่น้ำ และทะเลไม่ถือเป็นที่ดินตามพระราชบัญญัตินี้) ได้แก่

1.1.1 ที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล เช่น โฉนด ตราจด ตราจองที่ตราไว้ ได้ทำ
ประميชัน นส.๓ , น ส.๓ก , นส.๓ข

1.1.2 ที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ ของบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล แต่อยู่ในความครอบครองเป็นบุคคลธรรมดา
หรือนิติบุคคล เช่น สปก.๔ , ก.ส.น. , ส.ค.๑ , นค.๑ , นค.๓ , ส.ท.ก.๑ ก , ส.ท.ก.๒ ก น ส.๒(๑) ๒(๒) และ^(๓)
ที่ดินอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ ซึ่งมีการเข้าไปครอบครองหรือทำประโยชน์

1.2 สิ่งปลูกสร้าง หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ตึก หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นที่บุคคลอาชญาอยู่อาศัยหรือ^{ใช้สอยได้} หรือใช้เป็นที่ เก็บสินค้าหรือประกอบอุตสาหกรรมหรือ พานิชยกรรม และหมายความรวมถึง^{ห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุดที่ได้ ออกหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุดแล้ว} หรือแพที่อาจใช้อยู่อาศัยได้^{หรือมีไว้เพื่อหาผลประโยชน์ด้วย} ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรซึ่งเป็นส่วนควบของโรงเรือนแต่อย่างใด ในกรณีที่^{สิ่งปลูกสร้างยังคงอยู่ไม่แล้วเสร็จ และไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ จึงไม่ถือเป็นสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียภาษี} ตามพระราชบัญญัตินี้

2. ทรัพย์สินที่อยู่ในข่ายได้รับการยกเว้นภาษีพระราชบัญญัติภาษีที่ ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ได้กำหนด รายละเอียดของทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไว้ในมาตรา 8 ดังนี้

2.1 ทรัพย์สินของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งใช้ในกิจการของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ

2.2 ทรัพย์สินที่เป็นที่ทำการองค์การสหประชาธิ ทบวงการชานภูพิเศษขององค์การสหประชาธิหรือ^{องค์การระหว่างประเทศอื่น ซึ่งประเทศไทยมีข้อผูกพันที่ต้องยกเว้นภาษี}

2.3 ทรัพย์สินที่เป็นการทำกิจการสถานทูต

2.4 ทรัพย์สินของลูกาชาดไทย

2.5 ทรัพย์สินที่เป็นศาสนสมบัติ ซึ่งประกอบศาสนกิจหรือกิจการสาธารณสุขหรือทรัพย์สินที่เป็นที่อยู่ของสงฆ์
นักบวช นักพรต บำเพ็ญลาภ ทุกศาสนา ศาลาเจ้าที่มิได้ใช้หาผลประโยชน์

2.6 ทรัพย์สินที่ใช้เป็นสุสานสาธารณะ

2.7 ทรัพย์สินที่ใช้เป็นมูลนิธิหรือองค์การหรือสุสานสาธารณะตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง^{ประกาศกำหนดแนวทางที่มิได้ใช้หาผลประโยชน์ซึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษี}

2.8 ทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ทางราชการจัดให้ ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ตาม^{หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด}

2.9 ทรัพย์สินส่วนกลางที่มิได้ใช้หรือเพื่อประโยชน์ร่วมกันสำหรับเจ้าของร่วมตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด^{ที่ดินเป็นสาธารณะโดยคิดตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน เช่น ถนน สวน หรือ สนามเด็กเล่น}

2.11 ที่ดินอันเป็นพื้นที่สาธารณะปิดตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

2.12 ทรัพย์สินอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

3. ฐานภาษี คือ มูลค่าทั้งหมดของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง โดยคำนวณมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปตามราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรม ตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่คณะกรรมการประจำจังหวัดกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดราคากำหนดรากาประมีนทุนทรัพย์

4. ราคาประเมินทุน ทรัพย์ ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือ สิ่งปลูกสร้างที่ เป็นห้องชุด คือ ราคาประเมินทุนทรัพย์ของอสังหาริมทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิ และนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน และเป็นบัญชีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับแจ้งจากการคณะกรรมการธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ตามมาตรา 36 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติการประเมินราคากำหนดรากาประมีนเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ.2562 กำหนดให้บรรดาบทบัญญัติ

5. ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

5.1 บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง

5.2 ผู้ครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของรัฐ

6. การแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี ก่อนเริ่มการจัดเก็บภาษีให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี โดยดำเนินการดังนี้

6.1 ระบุชื่อ และตำแหน่งของผู้ได้รับแต่งตั้ง

6.2 ให้แต่งตั้งปลัดองค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นพนักงานประเมิน แต่งตั้งผู้อำนวยการกองคลังหรือหัวหน้าส่วนการคลัง เป็นพนักงานเก็บภาษี และแต่งตั้งผู้อำนวยการกองช่าง หรือหัวหน้าส่วนโยธาและเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีเป็นพนักงานสำรวจ

6.3 กรณีพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษีที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นการชัดเจน ให้แต่งตั้งพนักงานเป็นพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษีปฏิบัติหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราว

7. หน้าที่ และอำนาจของพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี

7.1 พนักงานสำรวจ

7.1.1 สำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

7.1.2 มีอำนาจเข้าไปในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือเวลาทำการ

7.1.3 มีอำนาจเรียกเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างจากผู้เสียภาษี

7.2 พนักงานประเมิน

7.2.1 มีหน้าที่ประเมินภาษี

7.2.2 มีอำนาจเรียกผู้เสียภาษีหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหลัก ฐานมาตรวจสอบ
ภายใต้ระยะเวลาที่กำหนด

7.3 พนักงานเก็บภาษี

7.3.1 รับชาระและเร่งรัดการชำระภาษี

8. ขั้นตอนและวิธีการจัดเก็บ

8.1 การสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้ทราบว่ามีที่ดินรายใด แปลงใดอยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษีที่ดินและ
สิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งรายการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

8.1.1 กำหนดระยะเวลาสถานที่ที่จะเข้าสำรวจโดยประกาศล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 15 วัน ณ ที่ทำการของ
องค์กรปกครองท้องถิ่นหรือสถานที่อื่นตามสมควร หรือผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

8.1.2 ในขณะที่เข้าสำรวจ พนักงานสำรวจจะต้องแสดงบัตรประจำตัวทุกครั้ง

8.1.3 การสำรวจที่ดินที่ไม่มีสิ่งปลูกสร้างให้สำรวจข้อมูลดังต่อไปนี้

- ชื่อและที่อยู่เจ้าของที่ดิน หรือผู้ครอบครองทำประโยชน์

- เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน บุคคลหรือนิติบุคคล

- โฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดิน

- การใช้ประโยชน์ที่ดิน หากมีการใช้หลายประเภท ให้วัดขนาดของที่ดินตามการใช้ประโยชน์

8.1.4 การสำรวจที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้าง

- ชื่อ และที่อยู่เจ้าของที่ดิน หรือผู้ครอบครองทำประโยชน์

- เลขที่บัตรประจำตัวประชาชน บุคคลหรือนิติบุคคล

- โฉนดที่ดินเอกสารสิทธิ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับที่ดิน

- กรณีเจ้าของทรัพย์สินใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหลายประเภท ให้วัดขนาดพื้นที่
ของแปลงที่ดินและขนาดพื้นที่ของสิ่งปลูกสร้างตามการใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภท

- ประเภทสิ่งปลูกสร้าง เมื่อต้องการทราบหัส ประเภทสิ่งปลูกสร้างให้เข้าเว็บไซต์ของกรมธนารักษ์

8.2 การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

8.2.1 เมื่อสำรวจข้อมูลเรียบร้อยแล้วให้นำข้อมูลกรอกลงในแบบบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
และแบบบัญชีรายการห้องชุด

8.2.2 ปิดประกาศบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไว้ที่สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครอง

8.2.3 ส่งข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยส่งทางไปรษณีย์ตอบรับ
หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์

8.3 การคำนวนภาษี

8.3.1 กรณีที่ดิน (เกษตรกรรม) จำนวนเนื้อที่ดิน (ตารางวา) x ราคาประเมินต่อตารางวา

*** ใน 3 ปี แรกของการจัดเก็บภาษี คือ ปี 2563 – 2565 จะได้รับการยกเว้นภาษี

8.3.2 กรณีบ้านพักอาศัย

วิธีคำนวณ คำนวณมูลค่าของที่ดิน
คำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง
คุณภาพการใช้งานสิ่งปลูกสร้าง(ตาราง)

ฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

$$\begin{aligned}
 &= \text{จำนวนเนื้อที่ดิน (ตารางวา)} \times \text{ราคาประเมินต่อตารางวา} \\
 &= \text{พื้นที่ (ตารางเมตร)} \times \text{ราคาประเมินต่อตารางวา} \\
 &= \text{มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง} \times \text{ส่วนที่เหลือข้อมูลในตาราง (\%)} \\
 &= \text{มูลค่าที่ดิน} + \text{มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง}
 \end{aligned}$$

*** มีชื่อในทะเบียนบ้าน และฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เกิน 50 ล้านบาท ได้รับยกเว้น

*** ที่ดินคนอื่นแต่มีชื่ออัญญิในทะเบียนบ้าน และฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เกิน 10 ล้านบาท ได้รับยกเว้น
แต่เจ้าของที่ดินต้องเสียภาษี 0.02 %

8.3.3 กรณีประเภทที่นึ่ง

วิธีคำนวณ คำนวณมูลค่าของที่ดิน
คำนวณมูลค่าสิ่งปลูกสร้าง
คุณภาพการใช้งานสิ่งปลูกสร้าง(ตาราง)

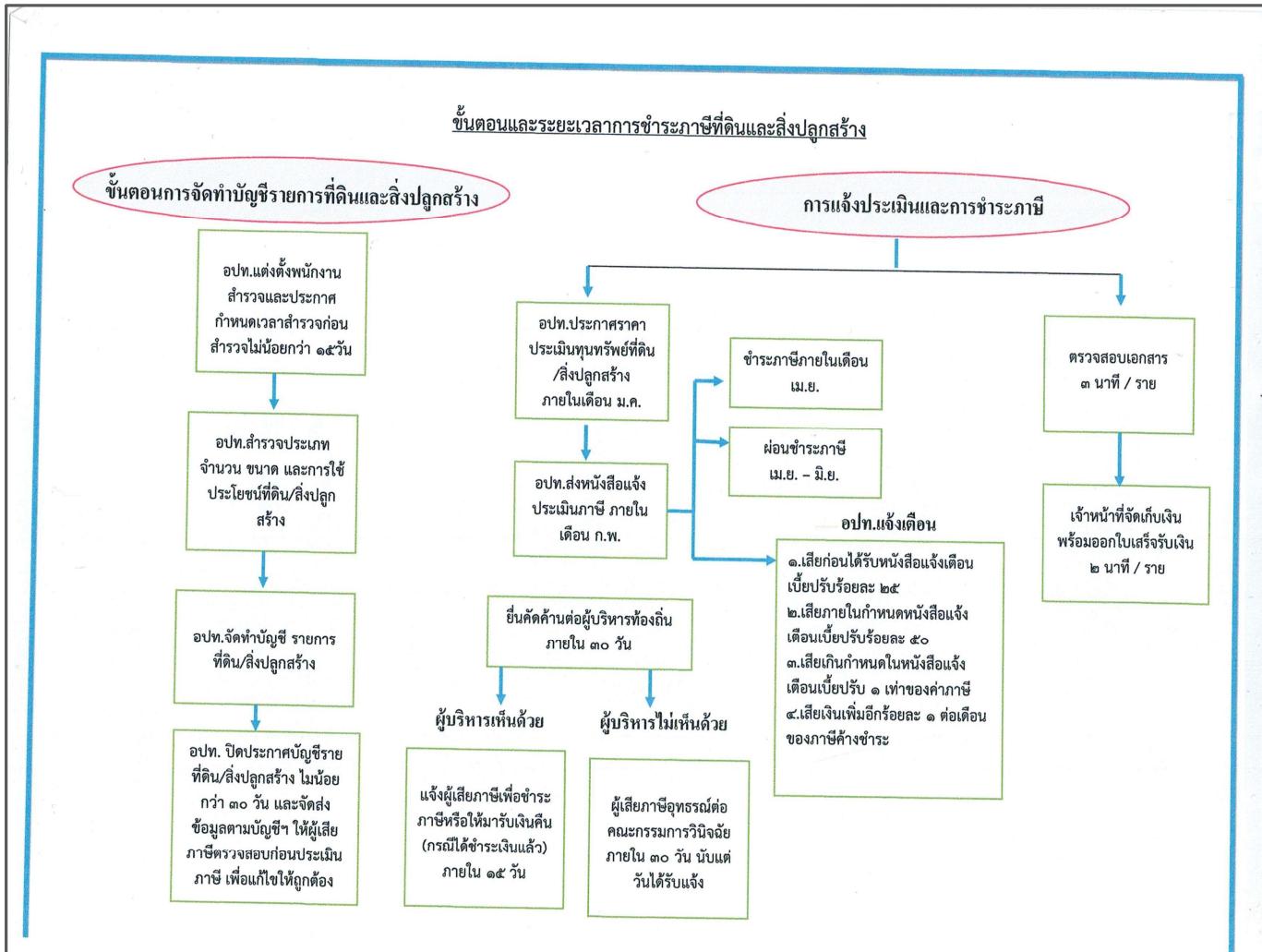
ฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

$$\begin{aligned}
 &= \text{จำนวนเนื้อที่ดิน (ตารางวา)} \times \text{ราคาประเมินต่อตารางวา} \\
 &= \text{พื้นที่ (ตารางเมตร)} \times \text{ราคาประเมินต่อตารางวา} \\
 &= \text{มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง} \times \text{ส่วนที่เหลือข้อมูลในตาราง (\%)} \\
 &= \text{มูลค่าที่ดิน} + \text{มูลค่าสิ่งปลูกสร้าง}
 \end{aligned}$$

*** ฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เกิน 50 ล้านบาท อัตราภาษี 0.3 %

*** ที่ดินคนอื่นแต่มีชื่ออัญญิในทะเบียนบ้าน และฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่เกิน 10 ล้านบาท ได้รับยกเว้น
แต่เจ้าของที่ดินต้องเสียภาษี 0. 3 %

แผนผังและขั้นตอนการดำเนินงาน

ช่องทางให้บริการ : กองคลัง งานจัดเก็บและพัฒนารายได้

องค์การบริหารส่วนตำบลบัวสลี

เบอร์โทรศัพท์ 053-673657 ต่อ 15

ການຜົນວິກ

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2563
- กฎกระทรวงกำหนดทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการคำนวนมูลค่าที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประกาศราคาระเบียนทุนทรัพย์ อัตราภาษี และรายละเอียดอื่น ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงกำหนดที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ทิ้งไว้ว่างเปล่าหรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงการผ่อนชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- กฎกระทรวงการคงเหลือลดเบี้ยปรับ พ.ศ. 2562
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2562
- ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการคำนวนการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง ซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดานี้เป็นที่อยู่อาศัยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วย การทะเบียนราษฎร
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาทรัพย์สินของเอกชนเฉพาะส่วนที่ได้ยินยอมให้ ทางราชการจัดให้ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์
- ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ยกเว้นภาษีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินของมูลนิธิ หรือองค์กรหรือ สถานสาขาวนักศึกษา
- ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดเก็บภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้างที่มีการใช้ประโยชน์หลายประเภท
- ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยกเว้นมูลค่าของฐานภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างซึ่งเจ้าของเป็นบุคคลธรรมดานี้ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม
- ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง เหตุจำเป็นทางราชการซึ่งบุคคลธรรมดายังชีว อยู่จากทะเบียนบ้าน